

Stanovisko
Slovenskej republiky
k návrhu Nariadenia Komisie, ktorým sa mení a dopĺňa Príloha XIV
Nariadenia EP a Rady 1907/2006 REACH

Slovenská republika sa pripája k

"Declaration submitted by members of the Member State Committee from the Czech Republic, Italy, Lithuania, Poland, Portugal and Slovenia on prioritisation of HBCDD for inclusion in Annex XIV" v Helsinkách, 20. máj 2009.

Navrhujeme doplnenie bodu 3 prílohy XIV (HBCDD) v časti výnimky nasledovne:

„môže byť používaná na dosiahnutie nehorľavej úpravy pien z penového polystyrénu (EPS, XPS), ktoré sú používané ako izolačný materiál v stavebníctve“

Kompetentné authority Slovenskej republiky vysoko oceňujú prácu Výboru členských štátov. Aktivity MSC sú v súlade s ustanoveniami REACH. SK CAs by zvlášť chceli poďakovať za transparentnú a precíznu prácu.

Hlavným problémom sa z nášho hľadiska javí to, že zaradením HBCDD do Prílohy XIV dôjde k zákazu jeho použitia a to napriek tomu, že nepredstavuje neprijateľné riziko pre zdravie ľudí ani pre životné prostredie a súčasne bude mať nepriaznivý sociálno - ekonomický dopad. Veríme, že chemická legislatíva má ochraňovať zdravie ľudí a životné prostredie pred nepriaznivými účinkami chemických látok a súčasne podporovať konkurencieschopnosť a inovácie. Ale o toto v danom prípade nepôjde.

Sme toho názoru, že je vhodné aplikovať reštrikcie všade tam, kde sa preukáže neprijateľné riziko pre zdravie alebo pre životné prostredie namiesto autorizácie, ktorá zakazuje všetky použitia. Ide o hľadanie rovnováhy medzi benefitom a rizikom.

Napriek tomu, že v rámci verejných konzultácií ECHA dostala množstvo odôvodnených požiadaviek na špecifické výnimky z použitia HBCDD, ECHA nenašla dôvody na odporúčanie akýchkoľvek výnimiek.

EPS sa používa predovšetkým v stavebníctve pre tepelné izolácie. Tieto musia spĺňať požiadavky na bezpečné používanie hlavne v protipožiarnej odolnosti, vrátane všetkých skúšok podľa platných noriem rady EN 13 501. Tieto testy sú súčasťou skúšok v notifikovaných a akreditovaných laboratóriách a sú úspešne vykonávané, vrátane testov s EPS s obsahom HBCDD.

HBCDD je zabudovaný do polymérnej matrice hotového výrobku a preto nepredstavuje počas doby užívania výrobku žiadne nebezpečenstvo pre životné prostredie.

Toto dokazujú aj testy vykonané na izolačných doskách z penového polystyrénu nemeckým inštitútom **Fraunhofer Institut Bauphysik**, ktorý testoval emisie do ovzdušia a vodné výluhy z EPS dosiek.

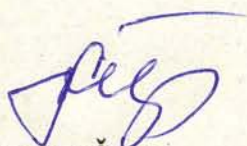
Pri testoch emisií bola skúšobná vzorka (izolačný materiál o hrúbke 50 mm) podrobená 28 dňovej skúške v 200 l emisnej skúšobnej komore. Medzi uvoľnenými látkami (emisiami z EPS) nebola dokázaná prítomnosť HBCDD.

Pri testoch uvoľňovania do pôdy a vody, bolo konštatované (a príslušnými výsledkami testov dokázané) že pri reálnych podmienkach použitia a pri odbornom použití nedochádza k uvoľňovaniu HBCDD.

Izolačné dosky z EPS a XPS majú výborné izolačné vlastnosti a z tohto dôvodu sú ťažko nahraditeľné iným materiálom. Na Slovensku sa výrobcovia EPS pripojili k aplikovaniu Smernice EÚ č. EPBD 2002/91/ES a tak významným spôsobom rozvinuli program úspor energií zatepľovaní. Tomu zodpovedá i vysoký rast produkcie EPS. Tieto programy sú podporované vládou a jej ministerstvami a v tomto krízovom období sa očakáva významná akcelerácia programov zatepľovania. Preto je mimoriadne dôležité, aby aj orgány Európskej komisie, Európskej rady i ECHA významne podporili tieto procesy.

Ide pritom i o sociálny rozmer a to vytváranie nových pracovných miest, kde odhadujeme pracovné príležitosti pre 12 až 15 tisíc ľudí. Preto je pre tieto programy podstatné, aby sa používanie HBCDD ako retardantu horenia v EPS naďalej aplikovalo. Použitie EPS v týchto programoch nemá porovnateľnú alternatívu.

Bratislava: 30. August 2010

Jaroslav Šoltys

CA –REACH a CLP
Ministerstvo hospodárstva a stavebníctva
Slovenská republika

Peter Rusňák

CA –REACH a CLP
Centrum pre chemické látky
a prípravky